GELIJKHEID. VRYHEID. BROEDERSCHAP.

Aº. 1800. Nº. 56.

GOUDASCHE COURANT,

wordt uitgegeeven te AMSTERDAM, by JAN WILLEM SMIT, op de Fluweele Burgwal;

VRYDAG DEN *NEGENDEN* MEY.

Tyding wegens de ontbinding der beide Helvetiſche Wetgeevende Raaden en Brief van de Uitvoerende Commiſſie aan den Burger *Jenner*. — Aangekomene tydingen te *Weenen* wegens een behaald voordeel op de Franſchen — Aanbieding van de Leden der Tribunalen aan den eerſten Franſchen Conſul en verdere Franſche tydingen. — Extract uit het verhandelde in de jongſte Zittingen van 't Bataavſch Wetgeevend Ligchaam.

ZWITZERLAND.

BAZEL *den* 25 *April*. Men twyffelt thans niet meer, of wy zyn op het tydſtip, om een proviſioneel Gouvernement te zien invoeren. Althans word uit *Bern* gemeld, dat de beide Wetgeevende Raaden reeds ontbonden zouden zyn, als meede dat agt Leden uit ieder Raad met de tegenwoordige Uitvoerende Commiſſie de teugels van het Beſtuur zouden in handen neemen.

De openlyke twist tuſſchen onze Repreſentanten en de Uitvoerende Commiſſie heeft publicq doen worden, de berugchten Brief door laatstgem. Commiſſie aan den Burger *Jenner* geſchreven, en ſtrekkende om den meer rechtſtreekſchen invloed van Frankryk in onze zaaken in te roepen; zy luid aldus:

De UITVOERENDE COMMISSIE *aan haaren Minister* JENNER, *te* PARYS. — BERN *den* 29 *Maart* 1800.

Onze toeſtand word van dag tot dag neteliger, en zo zeer ontrusrend, dat de Uitvoerende Commiſſie gemeend heeft, denzelven regtſtreeks ter kennisſe van den Eerſten Conſul te moeten brengen. Gy zult den Burger *Talleyrand* verzoeken, door zynen invloed deezen ſtap eenigſints te willen onderſteunen: Laat Uwe aanſchrikken door de onverſchillige en koele uiterlyke wyze, op welke gy zoudt kunnen ontfangen worden. Zy is het Costuum van den post, maar zyn hart is niet geſloten voor de gevoeligheid; te meer, daar een wys doorzigt haar in deezen zal kunnen verontſchuldigen: Het kan voor Frankryk niet voordeelig zyn, het ſtaat kundig Ligenaam van Helvetien zig te zien ontbinden, en deszelfs grond door de factien verſcheuren. Dit lot ſtaat ons voor de deur; men moet zich hieromtrent niet verblinden: gy zult deeze droevige waarheid in onzen brief aan den Conſul leezen.

Syaldien de Burger *Talleyrand* zulks aanraadt, zou de Commiſſie wenſchen, dat gy tot eene byzondere Audientie mogt toegelaaten worden, in welke gy in Perſoon deezen Brief zoudt overhandigen. Het is noodig, eenige plegtigheid aan deeze laatſte pooging onzer verantwoordelykheid by te zetten. Mislukt ook deeze! dan blyft ons niets overig, dan om ons aan het noodlot over te geeven. Het Jacobinismus, het welk door den 18 Brumaire verbaasd werd, woelt thans tegen onzen 7 January. Het voelt zich geſterkt door alle de meragementen, welke de Franſche Legatie zegt voor onze onafhangelykheid te hebben. Deszelfs vereenigingswoord is de gebeurde afzetting van eenige Ampteraaren, van den Prefect van *Zurich*, een van de hoofden der partyen, van den Onder Prefect van het Canton *Leman*, en andere begunſtigden aan *la Harpe* verknogt. Het ſtelſel der afzettingen is niet dat der Commiſſie; maar het Decreet van 7 January *la Harpe* als eenen ſaamenzweerder Gebrandmerkt hebbende, en deezen *Lauſanne* tot zyne wykplaats kiezende, zou het ongerymd geweest zyn, deszelfs vertrouwelingen in hunne posten te laaten, gereed om de magten tegen te werken, welke de openbaare rust moeten waarborgen. De Uitvoerende Magt kan niets doen tegen de Theorie der Jacobynen; 'er moeten daadzaaken zyn, en deezen laat zy bewaaken. Ondertuſſchen is het niet geheel zonder nut, dat zy zich doen zien, en dat hunne Adresſen aan de Raaden ons den maatſtaf hunner krachten geeven. Dit alles zou niets zyn, met middelen tot beteugeling; dit alles is gevaarlyk, in den ontbloten toeſtand, waarin wy ons bevinden, en te midden van een Volk, verbitterd door knevelaryen en rampen van allerlyen aart. De Jacobinſche Conſtitutie na dert tot haar einde. Het is het Helvetiſch Jaar 1793. Frankryk zegt in het geheim: *blyft onder een Proviſioneel Gouvernement*, en zegt overluid: *doet wat gy wilt*: de meerderheid der beide Raaden houdt zich aan de laatſte les. Eene meerdere openhartigheid zou aan Helvetien eene reeks van rampen beſpaaren.

De Uitvoerende Raad ſpoort U aan, Burger Minister, om in yver en werkzaamheid te verdubbelen in den ſtaat van crisis, in welken zich ons Vaderland bevind; die ſtaat kan niet lang duuren; binnen kort zal de kans zich naar de eene of de andere zyde wenden: dan, zo zy ons tegen mogt loopen, moet ten minſten eenen regtſchapen Amptenaar zeggen kunnen: ik heb op mynen Post al gedaan, wat ik doen moest, om den ſlag afteweenden, onder welken Helvetien bezweeken is.

(*was getekend*) *De Preſident der Uitvoerende Commiſſie* DOLDER.

Van wegen de Uitvoerende Commiſſie, voor den Gener. Sec

(*was getekend*) BRIATTE.

DUITSCHLAND en bygelegene LANDEN.

WEENEN *den* 25 *April*. In onze Hof Courant van heden word van eenen op den 11*den* deezer voorgevallen ſlag, of van de overgave der Stad *Genua* nog niets gemeld.

Gisteren bragt een Courier van den Generaal *Melas* hier de tyding dat hy een nieuw en aanmerkelyk voordeel op de Franſchen bevogten had en hen langs hoe nader tegen *Genua* aandrong, nemende zy aanhoudend den weg langs de Zeekust, alwaar het vuur der Engelſche Kotters hen veel ſchade toebragt.

FRANSCHE REPUBLICQ.

PARYS *den* 12 *Floreal* (2 Mey.) De Leden der Tribunalen zyn op gisteren aan den eerſten Conſul gepreſenteerd, by welke gelegenheid door den Preſident van ieder Tribunal eene Verhandeling wierd gedaan, welke door *Buonaparte* hoofdzakelyk aldus zyn beantwoord:

„Toen de Factien Frankryk verdeelden, wierd het Recht ſlegt gehandhaafd; „dit moest natuurlyk volgen. 't Is nu tien jaaren geleden dat zulks heeft geduurd; gy zult hier aan een einde maaken. Gy zult nimmer onderſcheid maaken, welke party de man toegedaan is, die U Recht zal vraagen; maar de Rechten van een ieder zullen met de ſtriktſte onzydigheid overwogen worden. Het „is aan de Legers, om den Vreede met de vreemde Mogenheden te verzekeren; „het Recht is 't eenig middel, om den Vreede tuſſchen de Burgers te verzekeren.

„Gy zyt voor uw leven benoemd; niemand heeft het Recht U van uwe Posten „te ontzetten; gy zyt van uwe Uitſpraaken enkel aan uw geweten verantwoordelyk; gy zult even als de Wet onlyglbaar zyn.

„De keus der Magistraaten, die de Tribunalen van het Departement van *de la* „*Seine* (*Parys*) uitmaaken, is algemeen goedgekeurd; ik hoop, dat, het Publicq vertrouwen beantwoordende, Gyl. het Gouvernement meer en meer in ſtaat zult ſtellen, zich geluk te wenſchen, van aan Ul. de uitoeffening van het Recht te hebben toevertrouwd."

Men verzekerd, dat van de Reſerve-Armee 15,000 man naar Zwitzerland in aanmarsch zyn, en dat het overige gedeelte ſpoedig zal volgen.

Men maakt bekend, dat aan de *Hieres* Eilanden 22 Schepen met Troupen uit Egypten zyn aangekomen, en dat de Burger *Decorche*, die zich op het Fregat *l'Egyptienne* naar *Conſtantinopolen* begeeven moet, van *Marſeille* is vertrokken.

De Compagnie Guides van den eerſten Conſul is gisteren morgen met verſcheidene andere Corpſen Troupen naar *Dyon* vertrokken, deselve wierden gecommandeerd door *Eugène Beauharnais*, Zoon van Mevrouw *Buonaparte*. Heden zyn de Vrywilligers te Paard van het Departement *de Seine* naar dezelfde beſtemming op marsch gegaan; zy maaken een compleet Escadron uit, waar van op gisteren door den eerſten Conſul de revue wierd gepaſſeerd. Een Detachement van de Lyf wacht der Conſuls, 't welk op gisteren moest vertrekken, heeft zich met hun moeten vereenigen.

PARYS *den* 13 *Floreal* (3 Mey.) Het Officieel Dagblad van gisteren deeld het volgende uit Italien mede: de Generaal Lieutenant *Suchet* meld uit zyn Hoofdkwartier te *Melagno* in dato den 21 April, dat, om zich tot eene generaale attacque gereed te maaken, hy den 19*den* de eerſte Standplaats van den Vyand had doen aantasten. Dezelve wierd door een General *Clauſel* veroverd, die 300 man gevangen nam, waar onder 13 Officieren; den 20*ſten* is de Generaal *Suchet* den geheelen *dag* met den Vyand ſlaags geweest, zonder een voet gronds verlooren of gewonnen te hebben, niettegenſtaande men van weerskanten dikwerf van de Bayonetten gebruik maakte en 'er bevig is gevochten, onder de gekwetſten was ook zen kant bevind zich de Generaal *Compans*.

De Generaal *Suchet* meld nog, dat de Generaal en Chef *Maſſena* alle zyne Troupen vereenigde, en de Bataille, die voor een der beide Legers beſliſſende moet zyn, tot den 22 of 23*ſten* April had uitgeſteld. Aan de zyde van *Genua* was niets van aanbelang voorgevallen.

De Generaal *Brune* is zedert 3 dagen in *Parys*.

In de *Hamburger Courant* leest men, dat het Orange-Legioen, in Engeland opgericht, 6000 man ſterk zynde, onder Commando van den Erfprins van Oranje, order heeft bekomen, om zich voor eene geheime Expeditie te moeten inſcheepen.

De publicque Effecten hebben gisteren eene aanmerkelyke ryzing ondergaan.

DYON *den* 25 *Floreal*. (25 April) Men verwacht alle oogenblikken aan het Hoofdkwartier tydingen van de Rhyn, alwaar de Vyandelykheden zonder twyfel reeds begonnen zyn. De Generaal *Berthier* heeft een zyner Aides de Camp aan den Rhyn gelaaten, die hem verſlag zal komen doen, van de gebeurtenisſen die niet anders can voordeelig kunnen zyn, wanneer men het gedrag, het getal, de goede geeſtdrift en de goede poſitien der Rhyn-Armee nagaat.

Niettegenſtaande de reſerve-Armee reeds in beweeging is, en twee diviſien zich op marsch begeven, is de komst van de eerſten Conſul niet minder zeker; men zegd zelfs ſterker, dat hy binnen deeze Decade zal aankomen.

Aan de Troupen die naar *Geneve* diffileeren, worden de nodige campementsgoederen uit de Magazynen, die in overvloed voorzien zyn, afgegeven. Men geeft mede veele Kleederen af. Een vry aanzienlyk Transport van Geweeren is pisteren avond naar *Beſançon*, alwaar de 9de halve Brigade ligte Infanterie reeds moet aangekomen zyn, vertrokken.

Alle de Troupen deezer daagen alhier aangekomen, zyn met geforceerde marſchen geartiveert; en hebben zelfs 12 a 13 Post-uuren op eenen dag gemarcheert. Men wil dat 'er nog meerder zullen aankomen. Thans wild men hier byna 40 Generaals.

Alle oogenblikken vertrekken 'er Couriers van 't Hoofdkwartier: anderen komen van *Geneve*, den Rhyn en van *Parys* by hetzelve aan; dan van hunne Depêches lekt niets uit.

BATAAVSCHE REPUBLICQ.

DEN HAAG *den* 7 *Mey*. Gisteren is het 11de Regiment Franſche Dragonders alhier binnengetrokken, om in deeze Reſidentie bezetting te houden, in plaats van het onlangs naar het Camp by *Boxtel* uitgemarcheerde 4de Regiment. Onderſcheidene Franſche Officieren deezer dagen alhier aangekomen, zyn wederom naar voorn. Camp en dat by *Middelburg* vertrokken.

De Burger *Speeleveld*, Commiſſaris der Marine te *Vliſſingen*, heeft van den Schoutby-Nacht *Leiſelgues*, commandeerende de Franſche Zeemagt in de Havens van *Antwerpen*, *Vliſſingen* en *Oſtende* eene Miſſive ontvangen, in dato 20 April l. l., waarin gemelde Commandant, hem Commiſſaris, in antwoord op zyne Miſſive daar in gemelde geſchreeven, verzekert: dat hy, zoo lang hy de middelen in handen zou hebben, om de buitenſpoorigheden en Zeerooveryen, welke eenige Vaarduigen, der Franſche Vlag onwaardig, tegen de Bataafſche Vlag gepleegd hebben, te beletten; niet zou dulden, dat gemelde Vlag geſchonden wierd. Dat hy Commiſſaris van deeze verzekering aan zyn Gouvernement kennis kon geeven, en tevens aan hetzelve berichten, dat aan een der Schepen, der Franſche Diviſie, de uitdrukkelyke last was gegeeven, om langs de Kusten van Zeeland te kruiſſen en te beletten, dat de Kapers de Bataafſche en Neutraale Vaggen niet ſchonden.

Wyders brengt de Schout-by Nacht aan den voornoemden Commiſſaris onder 't oog, dat, indien het van belang is voor de beide Gouvernementen, dat het ſchenden der Bataafſche Vlag worde voorgekomen, het van niet minder belang is, niet te dulden, dat van hunne of eenige neutraale Vlag misbruik worde gemaakt, om aan den gemeenen Vyand hulp toe te brengen. Dat hy daar door voornamelyk bedoelde den uitvoer van Graanen en den invoer van Engelſche Waaren en Colonisle Producten. Eindigende gemelde Miſſive met eene opwekking om met vereende pooginen die misbruiken tegen te gaan, en met de verzekering, dat door den vyand die hulpmiddelen te onthouden: dezelve buiten ſtaat gebragt zou worden, om ons te benadeelen, en dat door zyne behoefte de zo zeer gewenschte Vreede zou worden verhaast.

WETGEEVEND LIGCHAAM.

EERSTE KAMER.

Zitting von Dingsdag en Woensdag, den 6 en 7 Mey. — *Preſident* de Witt.

In de eerstgem. Zitting by reſumtie gedelibereerd zynde over het declinatoir Rapport van den Burger *Appelius* c. ſ., by Decreet van den 5 February l. l. gecommitteerd (uitgebragt den 28 April jongſtleden) ter examen van eene Miſſive van het Uitvoerend Bewind der Bataafſche Republicq van den 2*den* te vooren, daar by uit hoofde van de volſtrekt noodzaaklyk geworden reparatie van 's Lands groote Sluis te *Helvoet*, geproponeert hebbende, ten einde geauthoriſeerd te worden, om het *bereids gegraven* Canaal van uitwatering, door het Gors, ten Oosten van *Helvoetſluis*, *zoo veel te doen verbreeden en verdiepen*, als toereikend zal bevonden worden, *om hetzelve te doen dienen tot een* [illegible] plaats voor 's Lands Bodems, en tevens tot een nieuwe noord-Haven voor de Koopvaardyſchepen; voords, dat de Petitie van den Agent der Marine over deezen jaare 1800, mitsdien met eene ſomma van *f* 70,000 tot het voorſz. Werk benoodigd, mogte worden geaugmenteerd enz.: — wordt conform geconcludeerd.

De Burger *Verbeek* legt ongeleezen een Rapport over op den voordragt van het Uitvoerend Bewind, betrekkelyk de 25 jaarige Heffing: — beſloten, om dit Rapport te doen drukken en 4 dagen na de diſtributie de tweede leezing daarvan te bepaalen.

In de Zitting van Woensdag by reſumtie gedelibereerd zynde over het Rapport der Secrete Commiſſie tot het werk der Penſioenen, verdeerende om *Carl Wilhelm Otto Knabenſchuh*, Ritmeester in het eerſte Regiment Cavallerie, een Penſioen van *f* 800 toe te leggen: —— heeft de Vergadering zich met dat Rapport geconformeerd.

De Burger *Steyn Parvé* doet rapport, namens de Commiſſie, in wier handen, by beſluit van den 2 April l. l. was geſteld eene Miſſive van 't Uitvoerend Bewind, houdende conſideratien en advis op de Requeste der Municipaliteit van *'s Gravezande* en *Zantambacht*, authoriſatie verzogt hebbende tot den verkoop van Landerye enz.; adviſeerende tot het declineeren van dit verzoek: — en wordt conform geconcludeerd.

TWEEDE KAMER.

Zitting von Dingsdag en Woensdag den 6 en 7 Mey. — *Preſident* de Crane.

In de eerstgm. Zitting onder andere ingekomene en bekragtigde onverwylde beſluiten der eerſte Kamer, worden geſanctioneerd, dat, waarby een Formulier van *Brieven van Octroy* wordt vaargeſteld, als mede een beſluit van heden, genomen op eene Miſſive van 't Uitvoerend Bewind, verzogt hebbende authoriſatie, om, ter voldoening aan 't verlangen van den General en Chef *Angereau*, een Detachement

van 't vierde Regiment Dragonders van hier naar *den Bosch* te doen vertrekken.

In de Zitting van Woensdag worden gelezen en bekragtigd twee onverwyde Besluiten der eerste Kamer, als:

Een, waar by bepaald wordt, dat de geëmployeerden ter Secretary van de Nationale Rekenkamer van 1 January l. l., op den ouden voet zullen worden betaald, alsmede dat één Persoon, die als Kamerbewaarder by 't Bur au van Conversie dier Kamer zal fungeeren, behalven zyn Tractement zal worden toegelegd vuur en licht.

Een, accorderende aan *N Tuffink en Comp*, Kooplieden te *Amsterdam*, 25 Vaten met Zeilgaaren, bevattende 16000 Pond, naar *Lisabon* te verzenden.

Tot Lid in 't Departementaal Gerechts-Hof van *den Ouden Tsfal*, wordt benoemd de Burger *F. A. Mulder*

Voords wordt nog gelezen en bekragtigd een onverwyld Besluit der eerste Kamer, waarby aan Parnassims der Portugeesche Joodsche Kerkgemeente te *Amsterdam*, wordt verleend prolongatie voor den tyd van 6 weeken, van 't Fournissement van 't door hun in voorsz. qualiteit verschuldigde in de jongst gedecreteerde Heffing.

Nog gelezen zynde 't Besluit der eerste Kamer van gisteren, waarby dezelve, met wederlegging van de redenen van weigering deezer Kamer, op haar voorig Besluit, autoriseerende de Municipaliteiten van *Vlaardingen*, *Maassluis* en *Delfshaven*, tot het negotieeren van eene zekere somma, by forma van Lotteryen, tot ondersteuning van derzelver Armen; by 't gemelde Besluit persisteert, wordt dit Besluit tot Vrydag aanstaande gehouden in advis, en inmiddels gesteld in handen van de Burgers *de Leeuw* c. s., om consideratien en advis.

*** COMMISSARISSEN OVER HET VADERLANDSCH FONDS TER AANMOEDIGING VAN 's LANDS ZEEDIENST, opgericht in den Jaare 1781, zullen op Maandag den 12 May deezes Jaars, 's morgens ten 11 uuren precies in het ATHENAEUM ILLUSTRE alhier, verslag doen van hun gehouden bestuur over het gemelde Fonds, en in het byzonder over het KWEEKSCHOOL VOOR DE ZEEVAART; verzoekende derhalven, dat alle de geenen, die tot dit Fonds contribueeren, of wegens deszelfs tegenwoordige staat en succes, nadere ophelderingen verlangen, zich ten Dage en Plaatse voorschreeven, gelieven te laten vinden; te einde aldaar aantehooren, al het geen door Commissarissen met betrekking tot de stichting zal worden voorgedragen.

MARKT-PRYZEN *te* SCHIEDAM *den 7 May.*

MOUTWYN 9½ £ de 30 Virtels, *zonder Fust.*
GENEVER 10½ £ de 30 Virtels, *zonder Fust.*
GENEVER 50 en 51 Guldens per Aam, *Amsterdamsche Proef.*
GEDROOGDE ROGGE 157 ℔ tot 230 gGl. 't Last geveild.

Te Livorno zyn gearriveert C. F. Wichman, van St Salvador; N. Ploeg H. P. Hansen, beide van Bergen; G. Jahnke, van London.

Te Bremen M Jansen en J. Legger, beide van Amsterdam; D. Harms, v Enkhuyzen; H. Wesels, van Riga.

Te Hamburg N. Engberg, van Smirna laast uit Engeland: Holdfreter, van Rotterdam; C. Maneke, J. H. Moller en J. H. Masker, alle drie van Amsterdam; Hendriks, van Zaandam; P. Timmerman, van Rotterdam.

Te Travemunde J. H. Jano, van Bourdeaux; N. Andriesse, van Malaga.

Te Rotterdam W. Rogas, van Boston; D. Kasseboom en J. Kasseboom, beide van Bremen.

Voor Amsterdam A. S. Akkerman, A. Swart, T. Johannes, H. Cornelis, Baukes, B. Jurgens, H. Hendriks, H. Wa ers en S. Harmanus, alle van Rotterden; J. C. Spender, H. Berends, G. A. de Vries, G. Iben, J. Albarts en A. Hendriks, alle van Hamburg; G. S. Abels, van Bremen; en D. Meyer, van Lubec

In een Haven 4 mylen van Gottenburg is wegens het Ys binnengekomen Cornelis Tonjis en T. Heeren, beide van Amsterdam na Gottenburg gedestineert.

Van Marselje word gemeld dat het Deensch Schip gewerd by Capt. J. Sovesen, benevens de lading door het Tribunal Civill aan de Eigenaars terug gegeven is, en de Kaper in de betaling van alle de onkosten gecondemneert.

TEXELSCHE en VLIESCHE LYSTEN.

Den 5 May in Texel binnen gekomen:

C. Enigh,	*de Maria Eleonora*,	van Embden.	
P. Unger,	*de jonge Willem*,	. Noorwegen.	

De wind Noord Oost. Uitgezeild:

Lundgreen,	*Ferfaket*,	na Stokholm.
Jacobs,	*de Eendragt*,	. Embden.
H. H. Zieling,	*de Vr. Cornelia*,	na Embden.

Den 4den dito in 't Vlie binnen gekomen:

J. A. Wichstrom,	*de Maria*,	van Udewalle.

Uitgezeild:

D. W. Kwest,	*Stad Altona*,	na de Oostzee.
J. Kip,	*de Vr. Antje*,	op Aventuur.
J. M. Remmerts,	*de Vr. Rynt*,	. dito.
E. C. de Haas,	*de Vr. Alida*,	. dito.
R. H. Hoppert,	*de Vr. Cornelia*,	. dito.

Den 6den dito in Texel binnen gekomen:

J. A. A. Doltz,	*St. Johannes*,	van Lisbon.

De wind Oost. Uitgezeild:

M. Kimor,	*the Habet*,	na Nieuwjork.
A. Strourgh,	*the Boston Packet*,	. dito.
B. Hendriks,	*de Catharina Dorothea*,	Frankryk.

Den 5den dito in 't Vlie binnen gekomen:

T. P. Smit,	*de Zwaan*,	van Coppet haget
J. Davids,	*de Volkert en Maria*,	. Hamburg.

*** H. GARTMAN, W. VERMANDEL en ZOON, J. W. SMIT, J. B. ELWE en W. MOLTROP, te *Amsterdam*, leveren thans af de volgende Werken, als:

I. HISTORIE des OUDEN en NIEUWEN TESTAMENTS, in het Fransch beschreeven door *DAVID MARTIN*, en andere voornaame Godgeleerden, en vermaarde Mannen; in het Nederduitsch vertaald door *WILLEM SEWEL*; verrykt met meer dan vier honderd en vyftig PRINTVERBEELDINGEN, van de beroemdste Nederlandsche Meesters; *uitgegeeven in drie Deelen, op royaal en vok op median papier, in folio*, geen Land waarin de Bybel gelezen wordt, of het heeft de Teeken-, de Schilder-, of de Graveerkunst ingeroepen, om derzelver edelste gaven aantewenden ter vervaardiging van Tafereelen, die de gewyde Geschiedenissen voorstellen. En wien is niet bekend, hoe zeer veele Bybelsche Print-verbeeldingen, Nederland alleen, kan te zamen brengen? Dan — om meer bepaald te spreeken van die Printtafereelen des Bybels, welken hier boven zyn aangekondigd — Nimmer zyn, hier te lande, Bybelsche Kunsttafereelen uitgeeveh geworden, zoo veel in getal, zoo groot, — zoo kunstkundig, in één woord, zoo ten hoogsten top van pracht en schoonheid opgevoerd als deezen; — Wat nu betreffe de Geschiedenis, of Verklaaring, by de gezegde Bybel-afbeeldingen gevoegd. — Nergends is daarin afgeweeken van de H. Schrift — veele duistere plaatsen zyn toegelicht — belemmeringen uit den weg geruimd — partydigheid is vermyd — en de leer der Openbaaring in het heerlykst dagligt gesteld, ten einde het Werk, zoo wel voor den Leeraars stand, als tot een Godsdienstig Huisgebruik, voor de algemeene Kristenheid, nuttig te maaken. By de gemelde Tafereelen, en Tekst of Letterdruk, zyn ook gevoegd eenige Landkaarten, met derzelver Tafels, ten verstande der Historie- en Tydrekenkunde: — Voorredenen — Registers — enz.

De duizenden die het Werk gekost hebbe, zyn niet te bepaalen. Naar de tegenwoordige berekening zou het moeten kosten een minsten honderd guldens.

Dan, daar men zoodanige form geheel uit het oog kan verliezen, maakt men zich dezelve ten nutte, door het verkrygbaar stellen van ieder exemplaar, Letterdruk en Plaaten, op *groot mediaan* papier, in bladen, voor *f* 15: in III *halve fransche banden*, voor *f* 21: en, op *zwaar royaal* papier, in bladen, voor *f* 19:- in III *halve fransche banden*, voor *f* 26:- — Alles geduurende deeze Maand. — Een *Bericht* aldm *gratis*. NB. Het Werk is ook in de *Fransche* Taal te krygen, als boven.

II BATAVIA, derzelver *Gelegenheid, Opkomst, Gebouwen, Regeering, Geschiedenissen, Kerkzaaken, Koophandel, Zeden, Luchtgesteldheid, Ziekten, Dieren en Gewassen*. Met XIV groote *Kaarten, Platte gronden, Gezichten*, en veele Afbeeldingen van *O. I. Dieren, Vogels* en *Visschen*; IV deelen, in gr. 4to. à *f* 5: 12 *de Hoofdstad van Nederlands-Indien* verdient gekend te weezen de weg daartoe is geopend in 't hier aangekondigd Werk, dat, by de nieuwste en volledigste Beschryving tevens de geheele O. I. MAATSCHAPPY, *die al oude Goudmyn des Lands*, doet kennen in haaren geheelen omvang, *vermogen, inkomsten, hoeveelheid* en *verscheidenheid* van *produkten*, de *importante uitdeelingen, gesteldheid* haarer *onderscheidene Comptoiren* in de OOST; — *Scheepen*, die zy uitrust, en de *winsten*, die zy geeft aan duizenden.

III. PEARSALL'S *Goavruchtige Gesprekken* en *Overdenkingen*, of *Aanhangsel* tot de *Werken van* HERVEY, 2 deelen, in gr. 8vo à *f* 4 16. met een aantal van keurige *plaaten*, en verrykt *met nog twee schoone Engelsche land- en lusthuis gezichten*; daarin passende, doch by de eerste uitgaave niet gevoegd. DEEL I. behelst: BESCHOUWINGEN van den *Oceaan* — den *Oogst* — eene *Zeikte* — het *Laatste Oordeel* — en *Boschwandelingen*. DEEL II. OVERDENKINGEN by het *zien* van *Vlinders* en *Kapellen* — der *volle Maan* — en van *Wouden Geboomte*. — PEARSALL gaat met HERVEY hand aan hand. Die Godvruchtige, dat Vernuft, welken *Hervey* onderscheiden, kenschetsen ook *Pearsall*, die, door een gelukkig toepassen zyner *Godvruchtige Bespiegelingen* van de WERKEN DER NATUUR op de LEER DER VERZOENING en den RYKDOM DER VRYE GENADE, even als *Hervey*, zyne leeven eerst *wyzer*, daarna *godzaliger* maakt. —

IV. *Eene gehesele nieuwe uitgaave* van *Professor* RAFF's NATUURLYKE HISTORIE voor KINDEREN, in rangschikking verbeterd, en voorgesteld in Leerzaame en vermakelyke Samenspraaken, met toepaslyke Gedichtjes; en voor de NEDERLANDSCHE JEUGD overgebragt tot de VOORNAAMSTE ONDERWERPEN der NATUURLYKE HISTORIE VAN HOLLAND. III. Deelen, in gr. 8vo à *f* 7: : 10 Van welke zyde men dit Werk beschouwen, altyd zal het behagen aan ieder die het ziet. — De zeer veele *naauwkeurige* en *schoone* PLAATEN, die meer dan DRIEHONDERD VOORWERPEN *uit de* DRIE RYKEN DER NATUUR voorstellen, zyn zoo veele *Tafereelen der Natuur zelve*, aan wier gezicht men zich *nier verzadigen kan*. De *Leerwyze* is zoodanig ingericht, dat de *Jeugd daar eenigzins zoo met zich zelven spreekt, als zy zulks gaarne doet*. Nergens is haare vatbaarheid uit het oog verlooren. Over *Planten* en *Mineraalen* is het onderhoud even gemaklyk; en een aangenaam als over het *meest bekende Huisdier*. Met één woord; het Werk is een BUFFON in 't kleen; een KATECHISMUS VAN NATUURLYKE HISTORY, *voor alle levensstanden*

V. PATER'S *Poëzy* en *Nagelaatene Gedichten*, 2 deelen, in 4to. met het Portrait dienst geschreen Dichters. In de *gewyde* en *zedenpoëzy* onderscheidt PATER zich door zyn ISAäk, *of het tegenbeeld der Heilands*; — In het *Heldendicht*. door zyn' NIEUWJAARSDAG, *gedicht by alle wat* Satyre *lussi*. — In de TONEEL POëSY door zyn ONBEWOOND EILAND, enz. — In *Vaderlandsliefde* door zyn' *Zang op den Oorlog* en door zyne *Rede om 's Lands behoudenis*, enz. enz. — *Des Dichters* PORTRAIT, *waarin hy leeft*, staat aan 't hoofd des Werks, waarvan de prys nu gesteld is op slechts *f* 1-10.

VI DU MOULIN *Vrede der Zielen* en *vergenoegsing van den Geest*; — *Gebeden op ieder dag der Weeken; voorbereiding ten Avondmaal* — en over den *aard* en het *wezen des Geloofs*. — Indien ooit eenig werkje nut gestiebt hebbe, zoo is het dit. De Prys van deezen zesden druk is 18 stuivers.

*** Met eenige toevallen der VENUS-ZIEKTE gekweld, door Vorceering, Droomen, onreine Byslaap, Zelfs besmetting, of zogenaamde Onania, spreeken of schryven den Kies- en Tandmeester *SAMUEL LEHMANS*, op de Anthony- of Joden Breestraat tegen over de groote Hardstéene Apotheek, (No. 39.) te Amsterdam, en met valsche Tanden in van de Natuurlyke niet te onderscheiden: is te spreeken tot 10 uuren 's avonds. NB. Verhelpt alle GEBREEKEN AAN DE TANDEN zonder Pyn.

Op DONDERDAG en VRYDAG, den 15 en 16 Mey 1800, zal te Amsterdam in de Nes, in de Brakke Grond, verkocht worden, een fraaije Verzameling Hederduitsche, Fransche en andere welgeconditioneerde BOEKEN, waaronder veele kostbaare Werken over de Natuurlyke Historie, Wetenschappen, Kunst en Smaeuz. uitmunten, en waarvan veelen met gecouleurde en ongecouleurde plaaten verciert zyn; wyders eenige LIEFHEBBERYEN, OPGEZETTE VOGELEN, BOEKENKAS en GLOBES. Nagelaten door wylen J. GILDEMEESTER Jansz. *Consul Generaal van Portugal*, volgends Catalogus, welke by *G. Warnars*, de W. *J. Döll*, *W. Vermandel*, *J. W. Smit* en *J. Woege* te bekomen is, à 2 St voor den Aam.

De Boekhandelaar *H. L. VAN BUMA* te Gouda adverteerd by deezen, dat voornemens is, om, *zoo spoedig immer mooglyk*, uittegeven en alom aan zyne Correspondenten door de *gansche Bataafsche Republiek* te verzenden; DAT GEDEELTE van de ORDONNANTIE *op het* BATAAFSCH KLEIN ZEGEL, als door *Eerste Kamer* van het *Wetgevend Ligchaam*, op den 28 April l. l. is gearresteerd *betreklyk de observantie in al het geen de Rechterlyke Macht, en de Requesten en Adressen aan de Geconstitueerde Machten betreft*, het welk *daadlyk* in werking zal komen zodra gem. Decreet door de *tweede Kamer* zal bekrachtigd zyn geworden, enz. Onontbeerlyk dus voor alle *Rechters, Advocaaten, Procureurs, Notarissen* enz., mede voor alle Bataafsche Burgers; hetzelve zal zeer netjes, op best Papier in klein formaat het licht zien. — Gemelde Boekhandelaar zal, zoodra het AFDER GEDEELTE van gem. ORDONNANTIE gedecreteerd is, hetzelve in gelyk formaat, het Publiek aanbieden.

*** ALGEMEENE KERKLYKE GESCHIEDENIS DER CHRISTENEN door Y. VAN HAMELSVELD, met Plaaten in gr. 8vo, is thansby F. BOHN te Haarlem, van de Pers gekomen en alom verzonden: „Een geheel nieuw, oorspronglyk en doorwrocht Werk, zoo wel door zynen inhoud als door de wyze van „behandeling voor meer en mingeoefenden ten hoogste belangryk. De Hoogleraar tot zulk een taak zoo zeer bekend, daar hy aan Utrechts Hoogeschool „de Kerkelyke Geschiedenissen onderwees, stelde hetzelve naar een eigen, niet „en geleidelyk ontwerp zamen. Uitgebreide en bondige Geleerdheid, gezond „oordeel, juiste orde, verstandige keuze der zaaken, onpartydigheid en waarheidsliefde kenteekenen hetzelve. De behandeling is leerryk, onderhoudend en „aangenaam. De styl eenvoudig, vloeijend en naar het onderwerp geschikt. Het „geheel verdient, zo zeer als eenig ander van des Hoogleeraars nuttige werken „de aandacht van alle denkende Godsdienstvrienden." Ook voor het uiterlyke door goed Papier, zindelyken Druk, met een nieuwen Letter en fraaije Plaaten van VINKELES gezorgd. De prys is *f* 5-15.

*** In de Boekwinkel van *H. L. VAN BUMA* te Gouda, zyn nog eenige weinige Exemplaaren te bekomen van de PHILOSOPHISCHE ONDERZOEKINGEN, vertaald en met eene korte Voorreede voorzien door A. VAN DER LUSSEN, Lidmaat van het *Gereformeerd Kerkgenootschap* te Haastrecht. De Voorreede is voornamelyk ingericht, om alle Leeraars, zo Joden als Christenen, uit te noodigen om den Schryver van het voornoemde Werkje te wederleggen in zyn stoute aanval die hy tegen den Bybel aanvoerd, en noch op de Waarheid van dezelve, noch op de Rede gegrondvest is; allen, die belang in den Christen Godsdienst stellen, te de kennis van dezelven aan te moedigen, en tot sterker en redelyker gronden voor dien Godsdienst op te leiden, dan de Joden en Turken voor de hunnen hebben: nadien hy in alles het sterkste onderzoek der Rede kan doorstaan, en dat alle geenen, die het onderzoek van denzelven schroomen, denzelven niet kennen, of door vooroordeelen verblind zyn, en dus zich te vergeefsch beroemen, Voorstanders te zyn van Waarheid en Deugd, maar enkel van hunne eigene gevoelens die zy door hunne vooroordeelen blyven aankleven.

*** De VERMETELE GELOFTEN, of de GEESTDRIFT; door Mevrouw *DE GENLIS*, in twee Deelen, in groot Octavo, compleet, is gedrukt by J. C. LEEUWESTEYN, in den Hage, en alom verzonden: de prys der beide Deelen, is gl. 12 st. De Schryfster, welke, door haare voorheen uitgegevene Werken, by alle Lezers van smaak, in en buiten ons Vaderland, in eene hooge achting staat houd zelve dit Boek voor eene van die Romans, welke men kan laten lezen aan alle jonge Lieden, en zelfs aan die, wier Opvoedig nog niet voltrooid is. Dezelve strekt om den Lezer in het heilzaam en zoo wel gegronde gevoelen te bevestigen dat, zonder wysheid, en, by gevolg, zonder gematigheid, de gevoeligheid slecht een rampzalig geschenk is; en dat, zonder de rede, de deugd zelve haar edele karakter verliezende, door 't verwerpen der onveranderlyke grondbeginsels, welk haar moeten leiden, niet anders te werk gaat, dan met de onbehoedzaamheid en onstuimigheid der verblindste driften, waardoor zy, op buitengewoone en gevaarlyke wegen gerukende, vroeg of laat het slagtoffer word haarer vermetelheid, en verdoold loopt door eene pynigende vrees, of zich aan de wanhoop opoffert.

*** By *C. ROMYN*, Boekverkoper, in de Beurssteeg. No. 14 is van de Pers gekomen, en word à 8 st uitgegeeven: FELIX en LOUISE, of de INKWARTIERING, *Tooneelspel*, TWEEDE DRUK. De ongemeene graagte met welke dit stuk is gezogt, oorzaak zynde, dat de *Eerste Druk* van hetzelve spoedig uitverkogt is geraakt, maakt alle aanpryzing overboodig; te meer, daar dit stuk, niet alleen in Amsterdam, maar ook op verscheiden andere plaatsen in een Tooneele gevoerd, en de goedkeuring van alle Aanschouwers heeft weggedragen.

*** Het overheerlyk en reeds bekend Middel voor Slym, Borst en Longkwalen, 't welk sedert langen tyd by C. VAN DYCK, op de Hoogstraat, te Rotterdam, is verkogt geworden, waar door een menigte menschen volkomen geholpen en genezen zyn, bestaande in PILLEN, waarvan men 'er alle avonden een van gebruikt, zonder dat 'er het minste hindernis aan den Lyder kan veroorzaken; hetzelve maakt de taaye Slymen dun, en doet dezelve spoedig opkomen, al was men tot den dood toe benauwd en opgezwollen door de Winden, die men schierlyk daar door kwyt raakt, en geeft een frissche ruimte op de Borst. Deeze *Pillen* zyn te bekomen by J. W. BORKELBACH, *Hoogduitsche Apotheker*, aan de Kratteburg, Lit. E, No. 727; voorts in Commissie by gemelde *C. van Dyck*, op de Hoogstraat, over de Convooysteeg, Wyk K., No. 12, te Rotterdam voornoemd. Het Doosje, met 28 *Pillen* en een Bericht, kost 2 Guld. 4 Stuiv. Brieven en Geld *franco*. Deeze *Pillen* worden verder in geen Commissie gezonden.

By N. BRINKMAN, op de Haven, te Gouda.